

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד גלייזר
המחלקה לניהול מערכות בריאות

ניהול בתי חולים (68620026)

סמסטר ב', תשע"ג

סוג הקורס: בחירה

שם המרצה: ד"ר מיקי שרף, ד"ר אורלי וויינשטיין

היקף הקורס: 3 נקודות זכות

מטרות הקורס: ניהול בתי חולים הינו תחום ייחודי בניהול מערכות בריאות, המשלב מתן שירותי רפואה בשגרה ובחירום, רפואה דחופה ורפואת שיגרה, שירותי אשפוז ושירותים אמבולטוריים, שירותי אבחון וטיפול מגוונים, המערבים תרופות וטכנולוגיות מגוונות, מתקדמות וחדשניות ביותר. בתי החולים מעסיקים כוח אדם שהינו ברובו בעל הכשרה גבוה ומשמשים כפלטפורמה להכשרת כל סוגי התמחות הרופאים וכן להכשרת כלל הסגלים הרפואיים- סטודנטים לרפואה, לסיעוד ומקצועות פרה רפואיים רבים אחרים. בתי החולים משמשים כר נרחב למחקר מכל הסוגים.

מטרת הקורס היא להכיר את שיטת הניהול הייחודית של בתי החולים, על כל רבדיה, להקנות מושגי יסוד בתחום, הצגת החקיקה והנהלים הרלוונטיים, להציג שיטות בקרה ושיפור, ניהול והכשרת כוח אדם, הכנת ותחזוקת תשתיות, תכנון והכנסת טכנולוגיות, ניהול תקציבי ולהציג בעיות מרכזיות הקיימות בתחום מדינת ישראל.

Hospital management is a unique field in health care management, combining health services during peacetime and at war, ambulatory and urgent services, inpatient and outpatient services, diagnostic and treatment services, all involving complicated and up-to-date technology. Hospital staff members are diverse and highly qualified and hospitals serve as the main platform for health care personnel education and qualification.

The aim of the course is to introduce the unique issues of hospital management, to explain basic terms, relevant rules and regulations, methods of control and supervision, personnel management and qualification, logistic management, risk management, introduction of new technologies, budget managing, and to present the major problems pertaining to these topics in Israel.

נושאי ההוראה:

מס'	נושא	היקף (שעות)
1	מבוא: מבנה מערכת האשפוז בישראל- בתי חולים כלליים, בתי חולים לילדים, בתי חולים שיקומיים, בתי חולים סיעודיים, בתי חולים פסיכיאטריים.	3
2	חקיקה ונהלים רלוונטיים: חוק זכויות החולה (הסכמה מדעת, ועדת אתיקה, ועדת בקרה ואיכות, ועדת בדיקה), חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק החולה הנוטה למות, חוק מוות מוחי נשימתי)	3
3	משאבי אנוש: ניהול המשאב האנושי בבתי חולים, סקטורים שונים, צורות העסקה, הערכת עובדים. הכשרת סגלי רפואה בבתי חולים: רופאים (ניהול הסטאז' וההתמחות), סיעוד, מקצועות רפואיים אחרים.	3
4	איכות השירות ובקרה ניהולית: שיטות להערכת ביצועים, מדדי איכות וקידום איכות, איכות השירות, מדדי שירות וטיפול בתלונות מטופלים, מניעת זיהומים, אקרדיטציה.	6
5	ניהול לוגיסטי של בית החולים: ציוד, הנדסה, אחזקה, מחשוב ועוד. מערכות מידע וטכנולוגיות: הרשומה הרפואית ומערכות מידע בבתי חולים, מערכות PACS, RIS, אימוץ טכנולוגיות רפואיות חדשות: תרופות, ציוד מכשור וציוד רפואי.	6
6	ניהול בית חולים בשגרה: מבנה הסמכות והאחריות של בעלי התפקידים המרכזיים, ניהול תקציב בית החולים, יחסי הגומלין עם גוף האם (שירותי בריאות כללית/ משרד הבריאות), תוכניות עבודה, עקרונות התכנון והבינוי של בית חולים.	6
7	ניהול בית חולים בשעת חרום: מוכנות לשעת חירום וניהול בתי חולים בשעת חירום, דוברות וניהול משברים.	3
8	פעילויות נוספות: שירות רפואי פרטי, תיירות מרפא, תאגידים (קרן מחקרים) בבתי חולים ממשלתיים, ניהול מחקרים	3
9	סיור במרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה	3
10	הצגת Case Studies	3
	סה"כ	39

הרכב הציון:

- Case studies – עבודה בקבוצות של ארבעה/חמישה סטודנטים והצגה בשיעור האחרון בקורס (30% מהציון)
- בחינה מסכמת (70% מהציון)

ביבליוגרפיה:

1. גבי בן-נון, יצחק ברלוביץ', מרדכי שני. מערכת הבריאות בישראל. הוצאת עם עובד, 2010.
2. רחלי מגנזי וגבי בן-נון. היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל, 2010.
3. משה פייגין, טליה חלמיש-שני, עופר קפלן. ניהול סיכונים ברפואה. הוצאת רמות.
4. בריאות בישראל. הוצאת משרד הבריאות. 2010.
5. הפרויקט הלאומי של משרד הבריאות למדדי איכות בבתי חולים. אתר משרד הבריאות:
http://www.old.health.gov.il/download/MQ_Hosp0910.pdf
6. ניתוח פיננסי של בתי החולים הממשלתיים ותאגידי הבריאות 2010. אתר משרד הבריאות:
<http://www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=1&catid=98&pageid=5264>
7. השוואות בינלאומיות במערכות בריאות: ארצות OECD וישראל 1970-2005 – גבי בן-נון, ניר קידר; האגף לכלכלה וביטוח בריאות, משרד הבריאות, 2007.
<http://www.old.health.gov.il/download/pages/OECD2007.pdf>
8. מיטות אשפוז ועמדות רישוי 2011. אתר משרד הבריאות
<http://www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=2&catid=587&pageid=5303>
9. מוסדות אשפוז בישראל 2010. אתר משרד הבריאות
<http://www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=2&catid=514&pageid=3076>
10. היחסים בין שירותי הרפואה בקהילה ומערכת האשפוז – יובל וייס, יאיר בירנבאום, שלמה מור-יוסף; מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 2006.
http://taubcenter.org.il/tauborgil/wp/wp-content/uploads/H2006_Community_Hospital_Relationship.pdf
11. מיטות אשפוז ועמדות ברישוי- דוח משרד הבריאות 2011
http://doctorsonly.co.il/wp-content/uploads/2012/05/15052012_full-report.pdf
12. דו"ח סיכום נתוני אירועי אלימות מערכת הבריאות שנת 2011
http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/Alimut2008_2011.pdf
13. דוח הועדה לבחינת אומדן צרכי כוח אדם העתידיים במערכת הבריאות, 2007
<http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/calcalaDB.pdf>
14. אתר ה-JCI - <http://www.jointcommission.org>